

Primitieve begroting 2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
Programmaplan Wsw	4
Financiële begroting en meerjarenraming	5
<i>Uitgangspunten begroting en meerjarenraming</i>	<i>5</i>
<i>Overzicht van baten en lasten.....</i>	<i>6</i>
<i>Toelichting overzicht van baten en lasten</i>	<i>8</i>
<i>Financiële positie.....</i>	<i>12</i>
<i>Investerings.....</i>	<i>12</i>
<i>Reserves.....</i>	<i>13</i>
<i>Voorzieningen.....</i>	<i>13</i>
<i>Risicoparagraaf</i>	<i>13</i>
Paragrafen BBV	14
<i>Weerstandsvermogen</i>	<i>14</i>
<i>Onderhoud kapitaalgoederen</i>	<i>15</i>
<i>Financiering.....</i>	<i>16</i>
<i>Rechtmatigheid.....</i>	<i>17</i>
<i>Verbonden partijen</i>	<i>18</i>
<i>Fiscale positie</i>	<i>19</i>
<i>Openbaarheidsverslag</i>	<i>19</i>

Voorwoord

Promen is het sociaal ontwikkelbedrijf van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Capelle aan den IJssel, Gouda, Krimpenerwaard, Krimpen aan den IJssel, Waddinxveen en Zuidplas. Het maatschappelijk doel is om zoveel als mogelijk mensen te laten participeren, bij voorkeur in loonvormende arbeid.

Voor u ligt de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026 tot en met 2028. Deze primitieve begroting is, evenals in de voorgaande jaren, nog volledig gebaseerd op de jaarschijf 2025 van het in februari jl. vastgestelde Ondernemingsplan Promen 2024 (OP Promen 2023). Het verschil tussen die jaarschijf en de thans voorliggende begroting wordt veroorzaakt door:

- De verlaging van het verwachte aantal Wsw-medewerkers in 2025. Op grond van deze hernieuwde inschatting voor 2025 zijn ook de aantallen Wsw-medewerkers voor de jaren 2026 tot en met 2028 naar beneden bijgesteld.
- De indexering van alle baten en lasten waarbij het door de gemeenten vastgestelde financieel kader voor gemeenschappelijke regelingen 2025 als uitgangspunt heeft gediend.

De begroting en meerjarenraming liggen binnen het vorengenoemde financieel kader voor gemeenschappelijke regelingen. Door de verlaging van de aantallen Wsw-arbeitsplaatsen en de daaraan gerelateerde lagere omzetten is sprake van een jaarlijkse stijging van de integrale kostprijs per Wsw-arbeitsplaats. In najaar 2024 wordt deze primitieve begroting verder uitgewerkt in het Ondernemingsplan Promen 2025, inclusief een gewijzigde begroting en meerjarenraming. Daarbij zal worden onderzocht op welke wijze de jaarlijkse stijging van de kostprijs zoveel als mogelijk kan worden gemitigeerd. De nieuwe Pw (Participatiewet)-instroom in Prowork, de verdere optimalisatie van de omzetten en overhead maken daar expliciet onderdeel van uit.

In het in het najaar 2024 op te stellen Ondernemingsplan 2025 zal naast het financieel-economisch inzicht ook een sociaal-maatschappelijk beeld worden gegeven en aandacht worden besteed aan de ontwikkelingen, ambities en te bereiken resultaten op het gebied van de maatschappelijke opdracht van Promen.

Programmaplan Wsw

Het doel van het programma Wsw is om zoveel mogelijk mensen met een arbeidshandicap te helpen aan een zo regulier mogelijke arbeidsplaats onder aangepaste omstandigheden. De indicatoren van dit programma kunnen als volgt worden weergegeven:

Indicatoren programma Wsw	OP 2024	Begr 2025
Aantal arbeidsplaatsen Wsw (SE)	690,1	637,3
Aantal niet-doelgroep (FTE)	121,2	120,2

Meerjarenraming	OP 2024	Begr 2025	Begr 2026	Begr 2027	Begr 2028
bedragen x € 1.000					
Totaal baten	34.233	33.665	32.196	30.514	28.307
Totaal lasten	24.810	24.080	22.955	21.528	19.841
Saldo baten en lasten	9.423	9.584	9.242	8.986	8.467
Totaal overhead	9.274	9.626	9.278	9.010	8.483
Financiële baten en lasten	-104	-102	-96	-91	-85
Mutaties reserves	-45	143	133	115	101
Totaal programma Wsw	0	0	0	0	0

De kosten voor overhead betreffen de kosten voor niet-doelgroep personeel en de overige bedrijfskosten.

Financiële begroting en meerjarenraming

Uitgangspunten begroting en meerjarenraming

Deze begroting gaat uit van de in 2017 door de gezamenlijke gemeenten vastgestelde beleidskaders voor de periode 2018-2025. In die zin wordt, evenals in de voorgaande jaren, de lijn doorgetrokken van het in februari jl. vastgestelde Ondernemingsplan Promen 2024 (inclusief de financiële meerjarenraming 2025-2028). De begroting is meerjarig sluitend en voldoet aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Het verschil in de bijdrage per Wsw-arbeidsplaats houdt verband met de neerwaartse bijgestelde raming van het aantal Wsw-arbeidsplaatsen alsmede met de verwachte loonkostenstijgingen in 2025. Deze loonkostenstijgingen worden veroorzaakt door de verwachte cao-verhogingen. Deze verhogingen zijn op dit moment nog onbekend. Evenals vorig jaar is voor de indexering van de baten en lasten het door de gemeenten vastgestelde Financieel kader gemeenschappelijke regelingen 2025 als uitgangspunt genomen. Deze percentages zijn hieronder nader toegelicht. De begroting en de meerjarenraming liggen binnen het vorengenoemde financieel kader 2025.

In de personeelsplanning Wsw is rekening gehouden met lagere aantallen dan eerder geraamd in het Ondernemingsplan 2024. De Wsw-doelgroep krimpt jaarlijks als gevolg van pensioneringen en natuurlijke uitstroom. De laatste jaren is echter sprake van een stijgende uitstroom naar de WIA.

De inschatting van de loonkosten is in 2025 ca. 5,5 % hoger dan in de jaarschijf 2025 van het OP Promen 2024. In het financieel kader voor gemeenschappelijke regelingen is een percentage opgenomen van 11,1%. Voor de materiele kosten is rekening gehouden met een percentage van 3,7 %, conform het financieel kader 2025. De omzet per Wsw-medewerker stijgt eveneens met een percentage van ca. 5,5 %.

Pw-medewerkers en –trajectdeelnemers dragen bij aan de omzet die binnen de GR Promen wordt gerealiseerd. De toerekening daarvan aan de onderliggende Prowork BV, waarin met ingang van 1-1-2018 alle PW-activiteiten zijn ondergebracht, gaat uit van gelijke opbrengsten per medewerker voor zowel de Wsw als de Pw. De dienstverlening vanuit Promen aan Prowork op het terrein van de Pw-activiteiten geschiedt op basis van de werkelijke kosten.

Overzicht van baten en lasten

Meerjarenraming

bedragen x€1000

	OP 2024	Begr 2025	Begr 2026	Begr 2027	Begr 2028
<i>Baten</i>					
Bijdragen Wsw arbeidsplaatsen	24.800	24.590	23.598	22.483	20.907
Omzet door Wsw personeel	9.270	8.905	8.439	7.881	7.262
Overige opbrengsten Wsw	163	170	170	170	170
Totaal baten	34.233	33.666	32.207	30.534	28.339
<i>Lasten</i>					
Kosten Wsw personeel	22.814	22.094	21.011	19.632	17.999
Kosten Begeleid Werken	1.074	1.030	987	939	887
Toegerekende huisvestingskosten	922	956	956	956	955
Totaal lasten	24.810	24.080	22.955	21.528	19.841
Saldo baten en lasten	9.423	9.585	9.253	9.006	8.499
<i>Overhead</i>					
Kosten niet-doelgroep personeel	6.818	7.166	7.118	7.070	6.821
Overige bedrijfskosten	2.456	2.460	2.160	1.940	1.662
Incidentele baten en lasten	-	-	-	-	-
Totaal overhead	9.274	9.626	9.278	9.010	8.483
Financiële baten en lasten	-104	-98	-103	-108	-114
Mutaties reserves	-45	138	128	111	98
Resultaat Promen	-	-	-	-	-

Personele planning

Personeel Wsw

Voor de personeelsplanning Wsw wordt uitgegaan van een afbouw van de huidige WSW-populatie door pensioneringen, ingeschat gebruik van RVU en natuurlijk verloop geschat op ca. 2%.

Wsw-medewerkers per bedrijfsonderdeel (SE)	OP 2024	Begr. 2025	Begr. 2026	Begr. 2027	Begr. 2028
Begeleid Werken	76,1	72,5	69,5	66,1	62,4
Individuele detachering	74,0	66,7	62,5	58,8	55,9
Groepsdetachering	170,7	159,2	150,4	143,1	132,4
Groen	99,0	93,4	90,4	83,6	75,7
Schoon	55,7	55,7	51,8	48,0	42,4
Productie Binnen	167,2	145,5	136,5	122,9	109,4
Staf	32,0	30,4	28,4	27,3	25,7
RVU	15,5	13,8	18,1	19,8	20,7
Totaal Promen	690,1	637,3	607,7	569,6	524,6

RVU staat voor de nieuwe Regeling Vervroegd Uittreden.

In de onderstaande tabel zijn de verwachte aantallen arbeidsplaatsen per gemeente opgenomen.

Aantal arbeidsplaatsen Wsw per gemeente (SE) Promen	OP 2024	Begr. 2025	Begr. 2026	Begr. 2027	Begr. 2028
Alphen aan den Rijn	23,9	22,0	20,9	19,6	18,1
Capelle aan den IJssel	159,1	146,8	140,0	131,2	120,8
Gouda	254,0	236,2	225,3	211,2	194,5
Krimpen aan den IJssel	60,1	53,1	50,6	47,4	43,7
Krimpenerwaard	85,8	78,4	74,8	70,1	64,5
Waddinxveen	56,1	52,7	50,3	47,1	43,4
Zuidplas	51,1	48,1	45,9	43,0	39,6
Totaal Promen	690,1	637,3	607,7	569,6	524,6

Toelichting overzicht van baten en lasten

Bijdragen Wsw arbeidsplaatsen (x € 1.000)	OP 2024	Begr 2025
<u>Bijdragen deelnemende gemeenten</u>		
Bijdragen Wsw-budget	24.740	24.560
Bijdrage Bodegraven-Reeuwijk	60	30
Omzet overige Wsw	-	-
Bijdragen Wsw arbeidsplaatsen	24.800	24.590

In onderstaande tabel is het meerjarig verloop van de kostprijs per Wsw-arbeidsplaats weergegeven. De kostprijs per arbeidsplaats is berekend op basis van de bijdragen van de Wsw arbeidsplaatsen en het totaal aantal arbeidsplaatsen binnen Promen.

Kostprijs per Wsw arbeidsplaats

Realisatie 2023	32.160
Ondernemingsplan 2024	35.850
Jaarschijf 2025 in OP 2024	35.850
Primitieve begroting 2025	38.539

Ten opzichte van de jaarschijf 2025 in het OP Promen 2024 stijgt de kostprijs per Wsw arbeidsplaats voor het jaar 2025 met ca. 7,5 %. Deze stijging wordt veroorzaakt door de verwachte loonstijgingen Wsw en niet-doelgroep (5,5 %) en de stijging van de materiële lasten met 3,7%. De kostenstijgingen worden deels gecompenseerd door de stijgingen van de omzet. Tevens is rekening gehouden met het vervallen van de Regeling Lage-inkomensvoordeel (LIV) per 1-1-2025 en de lagere dan in het OP Promen 2024 veronderstelde aantallen Wsw-ers.

De kostprijs per WSW-arbeidsplaats stijgt jaarlijks, met name door de stijgingen van de loonkosten WSW en de loonkosten van het niet-doelgroep personeel. Voor de jaren 2026 en verder is nog geen rekening gehouden met verdere loonstijgingen. De stijging van de kostprijs in die jaren houdt voornamelijk verband met het afnemende aantal WSW-medewerkers. De krimp van het aantal niet doelgroep medewerkers op stafafdelingen gaat minder hard dan de afname van het aantal WSW-medewerkers, waardoor de kostprijs per WSW-arbeidsplaats stijgt.

Vanuit de gemeente Bodegraven-Reeuwijk is sinds 2017 sprake van een bijdrage voor de loonkosten van de medewerkers vanuit deze gemeente. Gemeente Bodegraven-Reeuwijk is sinds 2012 geen onderdeel meer van de Gemeenschappelijke Regeling Promen. Sinds 2017 geldt de afspraak dat zij het verschil tussen de loonkosten en de Wsw bijdrage per arbeidsplaats vanuit het Rijk zullen vergoeden.

Op basis van de verwachte aantallen medewerkers per gemeente, zijn in onderstaande tabel de verwachte bijdragen per gemeente opgenomen. De bijdragen zijn berekend conform de in 2018 door het bestuur vastgestelde nieuwe verdeling van buiten gemeentelijke Wsw medewerkers.

Wsw bijdragen deelnemende gemeenten	OP 2024	Begr. 2025	Begr. 2026	Begr. 2027	Begr. 2028
Alphen aan den Rijn	856	847	813	774	720
Capelle aan den IJssel	5.689	5.664	5.435	5.178	4.816
Gouda	9.084	9.116	8.748	8.335	7.751
Krimpen aan den IJssel	2.151	2.047	1.965	1.872	1.741
Krimpenerwaard	3.070	3.026	2.904	2.766	2.573
Waddinxveen	2.005	2.035	1.952	1.860	1.730
Zuidplas	1.825	1.856	1.781	1.697	1.578
Totaal Promen	24.680	24.590	23.598	22.483	20.907

Omzet door Wsw personeel (x € 1.000)	OP 2024	Begr 2025
Omzet Individuele detachering	1.577	1.483
Omzet Groepsdetachering	3.128	2.900
Omzet Groen	2.415	2.375
Omzet Schoon	1.409	1.468
Omzet Productie Binnen	732	699
Omzet door Wsw personeel	9.269	8.905

Voor de omzet WSW wordt uitgegaan van een stijging van de opbrengst per medewerker met 5,5% ten opzichte van het OP Promen 2024.

Kosten Wsw personeel (x € 1.000)	OP 2024	Begr 2025
Loonkosten Wsw	21.945	21.048
Overige loonkosten Wsw	-175	-166
Loonkosten Wsw	21.770	20.882
loonkosten RVU medewerkers	432	420
Lage-inkomensvoordeel Wsw	-232	
<i>Subtotaal</i>	21.970	21.302
<i>Overige personeelskosten</i>		
Kosten vervoer medewerkers Wsw	12	12
Reis- en vervoerskosten	197	191
Bedrijfsgeneeskundige zorg	347	338
Studiekosten Wsw	44	44
Materiaal talentenplein	23	-
Overige kosten Wsw personeel	221	207
<i>Subtotaal</i>	844	792
Kosten Wsw personeel	22.814	22.094

Door de uitstroom van Wsw-medewerkers dalen de kosten van het Wsw personeel jaarlijks. In 2025 is rekening gehouden met een stijging van de loonkosten per medewerker van ca. 5,5% per FTE ten opzichte van het jaar 2024.

De indexering van de loonkosten voor 2025 valt binnen het financieel kader gemeenschappelijke regelingen 2025 (11,1%).

Kosten Begeleid Werken (x € 1.000)	OP 2024	Begr 2025
Kosten Begeleid Werken	1.074	1.030

Promen betaalt loonkostensubsidie aan werkgevers die Begeleid Werkers in dienst hebben.

Huisvestingskosten (x € 1.000)	OP 2024	Begr 2025
Toegerekende huisvestingskosten	922	956

Met ingang van het verslagjaar 2021 worden de huisvestingslasten (voor zover deze betrekking hebben op het primaire proces) toegerekend aan de programmarekening om te voldoen aan de notitie overhead van de Commissie BBV. Van de huisvestingslasten komt 80% ten laste van het programma Begeleide participatie. De overige 20% heeft betrekking op de kantoorruimten en behoren tot de overheadkosten.

De huisvestingslasten bestaan o.a. uit de kosten voor huur, afschrijving van gebouwen, terreinen en installaties, onderhoud, energie, verzekering en rente. Deze kosten worden nader toegelicht onder de overige bedrijfskosten.

Kosten niet-doelgroep personeel (x € 1.000)	OP 2024	Begr 2025
Loonkosten ambtenaren en sterwork	9.160	9.664
Loonkosten PW Regulier	532	561
<i>Loonkosten niet-doelgroep</i>	9.692	10.225
<i>Overige personeelskosten</i>		
Reis- en vervoerskosten niet-doelgroep	78	82
Inhuur personeel stafafdelingen	65	69
Studiekosten niet-doelgroep	115	121
Overige kosten niet-doelgroep personeel	25	26
Totaal	283	299
Toerekening kosten Prowork B.V.	-3.157	-3.358
Kosten niet-doelgroep personeel	6.818	7.166

De loonkosten niet-doelgroep bestaan uit de loonkosten voor ambtenaren, Sterwork personeel en Promen regulier personeel.

De indexerings zijn vastgesteld op 5,5%, net als de loonkosten van het Wsw personeel, en passend binnen het door de gemeenten vastgestelde financieel kader gemeenschappelijke regelingen 2025 (11,1%).

De toerekening van kosten aan Prowork BV heeft betrekking op de begeleiding van Prowork medewerkers (betreft jobcoaches, leidinggevend personeel en overhead).

Overige bedrijfskosten (x € 1.000)	OP 2024	Begr 2025
Afschrijvingskosten	739	766
Huurkosten / lease	622	645
Onderhoudskosten	912	946
Dotatie voorziening groot onderhoud	100	104
Energieverbruik	475	493
Belastingen en verzekeringen	347	360
Accountants- en advieskosten	325	337
Indirecte productiekosten	55	57
Kantine	51	52
Overige	465	482
Subtotaal	4.091	4.241
Toerekening huisvestingskosten	-922	-956
Toerekening kosten Prowork B.V.	-713	-825
Overige bedrijfskosten	2.456	2.460

Voor de primitieve begroting 2025 wordt, conform het financieel kader gemeenschappelijke regelingen 2024, rekening gehouden met een indexering van de kosten van 3,7%.

Financiële baten en lasten (x € 1.000)	OP 2024	Begr 2025
Financiële baten en lasten	-104	-98

De financiële baten en lasten hebben betrekking op de langlopende leningen bij de BNG.

Mutaties reserves (x € 1.000)	OP 2024	Begr 2025
Mutaties reserves	-45	138

De vrijval uit de reserves zijn ter dekking van de afschrijvingskosten van de verbouwing van het pand aan de Zuider IJsseldijk Gouda, de investeringen in het pand aan de Hoofdweg in Capelle en de investeringen in de luchtbehandelingssystemen.

Financiële positie

In de programma's is geen nieuw beleid opgenomen. Op basis van de werkelijke balansstanden per 31 december 2023 en de begrote baten en lasten 2024 tot en met 2028 worden onderstaande balansstanden geprognosticeerd.

Balansprognose per ultimo jaar

(x € 1.000)

	OP 2024	Begr. 2025	Begr. 2026	Begr. 2027	Begr. 2028
Materiële vaste activa	6.562	6.462	6.362	6.262	6.162
Financiële vaste activa	18	18	18	18	18
Voorraden	150	150	150	150	150
Uitzettigen met een looptijd < 1 jaar	2.900	2.800	2.700	2.600	2.500
Liquide middelen	25	25	25	25	25
Overlopende activa	45	45	45	45	45
Totaal activa	9.700	9.500	9.300	9.100	8.900
Eigen vermogen	3.491	3.353	3.215	3.087	2.987
Voorzieningen	36	130	66	-9	92
Langlopende schulden	3.361	3.117	2.873	2.629	2.385
Vlottende passiva	2.812	2.967	3.120	3.275	3.436
Totaal passiva	9.700	9.567	9.274	8.982	8.900

EMU saldo

(x € 1.000)

	OP 2024	Begr. 2025	Begr. 2026	Begr. 2027	Begr. 2028
Berekend EMU saldo	-5	-148	-202	-173	20

Investeringsen

Uitgangspunt voor de jaren 2024 t/m 2028 is dat sprake is van investeringen passend binnen de exploitatieruimte van de begrote afschrijvingslasten.

Promen zal voor zover nodig passende financiering afsluiten voor de geplande investeringen.

Reserves

In onderstaand overzicht zijn de verwachte standen per reserve opgenomen.

Reserves bedragen x €1000	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
Algemene reserve	958	958	958	958	958
Huisvestingsreserve	33	22	11	-	-
Reserve resultaat 2015	71	44	17	-	-
Reserve luchtbehandeling	1.118	1.018	918	818	718
Totaal	2.180	2.042	1.904	1.776	1.676

Voorzieningen

In onderstaand overzicht zijn de standen per voorziening opgenomen.

Voorzieningen bedragen x €1000	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
Verlofsparen	530	530	530	530	530
Groot onderhoud gebouwen	86	130	66	-9	92
Totaal	616	660	596	521	622

Risicoparagraaf

Promen opereert op de commerciële markt door producten en diensten aan derden te leveren. Hierdoor heeft Promen te maken met het normale ondernemersrisico. Door de turbulentie mondiaal en in Nederland nemen deze risico's toe. Door de inflatoire ontwikkelingen en de hoge loonkostenstijgingen c.q. onzekerheid over de werkelijke loon- en prijsstijgingen in 2025 nemen de risico's ook op dat vlak toe. Bij de opstelling van het Ondernemingsplan Promen 2025 (inclusief gewijzigde begroting en meerjarenraming) in het najaar van 2024 zullen alle op dat moment bekende effecten en risico's opnieuw in kaart worden gebracht.

Paragrafen BBV

Weerstandsvermogen

In 2023 is de nieuwe Nota reserves, risicoanalyse en weerstandsvermogen vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Deze nota maakt een vast onderdeel uit van de P&C cyclus van Promen en is bedoeld om de omvang van het weerstandsvermogen van de Gemeenschappelijke Regeling te bepalen.

Onder weerstandsvermogen wordt verstaan het vermogen van Promen om toekomstige tegenvallers op te vangen, zonder dat een dergelijke tegenvaller directe consequenties heeft voor het huidige beleid en/ of daaraan verbonden activiteiten. Het weerstandsvermogen is van belang voor de mate waarin risico's, waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of waarvoor geen verzekeringen zijn afgesloten, kunnen worden opgevangen.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover Promen kan beschikken om niet begrote kosten te dekken en;
- Alle risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiele betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of de financiële positie.

In dit kader is allereerst een risico-inventarisatie uitgevoerd. Bij Promen zijn dit de risico's die voortvloeien uit de activiteiten van de vier bedrijven (Productie Binnen, Groepsdetacheringen, Groen en Schoon en het Talentontwikkelbedrijf). Deze risico's worden beïnvloed door enerzijds de klant- en marktrisico's en anderzijds door risico's als gevolg van wet- en regelgeving: wettelijke wijzigingen (cao's, minimumloon, sociale lasten, premies pensioenen, premiekortingen e.d.) zijn niet beïnvloedbaar maar hebben een grote impact op de kosten.

De vorengenoemde risico's zijn recentelijk overeenkomstig een landelijk voor de Wsw-sector gehanteerde systematiek opnieuw gewaardeerd en gekwantificeerd. De berekening van de ondergrens van het benodigd weerstandsvermogen is daarbij becijferd op € 1,9 mln.

Promen beschikt momenteel over een bedrag van ca. € 0,96 mln. aan weerstandscapaciteit, beschikbaar voor het opvangen van de bedrijfsrisico's van € 1,9 mln. De ratio 'weerstandscapaciteit/ risico's voor Promen' is derhalve nagenoeg gelijk aan 0,5. In april 2024 zal een voorstel ter versterking van het weerstandsvermogen ter besluitvorming worden voorgelegd aan het bestuur.

In onderstaand overzicht zijn de financiële kengetallen van Promen opgenomen.

Financiële kengetallen	OP 2024	Begr. 2025	Begr. 2026	Begr. 2027	Begr. 2028
1a. netto schuldquote	9%	10%	10%	10%	15%
1b. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	9%	10%	10%	10%	15%
2. solvabiliteitsratio	36%	25%	24%	23%	19%
3. grondexploitatie;	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
4. structurele exploitatieruimte	55,1%	56,9%	57,5%	57,5%	59,0%
5. belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Onderhoud kapitaalgoederen

Het beleid van Promen voor 'kapitaalgoederen' en 'infrastructuur' is deze in stand te houden in een vorm die passend is bij de bedrijfsvoering en medewerkers een veilige en passende werkomgeving te bieden. Promen heeft daartoe op twee locaties gebouwen in gebruik:

- Locatie Zuider IJsseldijk, Gouda
- Locatie Hoofdweg, Capelle aan den IJssel

In 2023 heeft het bestuur middels de Nota weerstandsvermogen, reserves en voorzieningen tot instelling van een onderhoudsvoorziening besloten. Deze onderhoudsvoorziening is gevormd op basis van het geactualiseerde meerjarenonderhoudsplan. Voortaan zal de uitvoering van de onderhoudsactiviteiten volledig worden gebaseerd op dit geactualiseerde meerjarenonderhoudsplan. Op deze wijze wordt bereikt dat de per definitie cyclische uitgaven van het onderhoud gelijkmatig in de tijd kunnen worden verdeeld.

Financiering

Promen beschikt over een rekening-courant kredietfaciliteit bij de BNG. In 2019 is een nieuwe BNG lening aangetrokken van € 650k, ter verbetering van de liquiditeitspositie van Promen.

Kasgeld limiet (x € 1.000,=)	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
1. Vlottende schuld	3.000	3.000	3.000	3.000
2. Vlottende middelen	3.350	3.350	3.350	3.350
3. Netto vlottend (+) of overschot middelen (-)	-350	-350	-350	-350
4. Gemiddelde van (3)	-350			
5. Kasgeldlimiet	2.761			
6a. Ruimte onder de kasgeldlimiet	3.111			
6b. Overschrijding van de kasgeldlimiet	-			
Berekening kasgeldlimiet				
7 Begrotingstotaal	33.666			
8 Percentageregeling	8,20%			
Kasgeldlimiet	2.761			

Het gaat bij de kasgeldlimiet om het beperken van renterisico's op korte schuld. Korte schuld is bedoeld voor het financieren van lopende uitgaven. De kasgeldlimiet is gekoppeld aan het begrotingstotaal en geeft een objectieve grondslag aan het maximumbedrag dat gefinancierd kan worden met kortlopende leningen.

Uit het bovenstaande overzicht blijkt dat Promen geen overschrijding van de kasgeldlimiet in 2025 verwacht.

Renterisico norm (x € 1.000,=)	OP 2024	Begr. 2025	Begr. 2026	Begr. 2027	Begr. 2028
1 Renteherzieningen	-	-	-	-	-
2 Aflossingen	244	244	244	244	244
3 Renterisico (1+2)	244	244	244	244	244
Berekening renterisiconorm					
4a Begrotingstotaal	34.233	33.666	32.207	30.534	28.339
4b Percentageregeling	20%	20%	20%	20%	20%
4 Renterisiconorm	6.847	6.733	6.441	6.107	5.668
5a Ruimte onder risiconorm	6.603	6.489	6.197	5.863	5.424
5b Overschrijding risiconorm	-	-	-	-	-

De renterisiconorm betreft de tegenhanger van de kasgeldlimiet. Het deel dat niet kortlopend kan worden gefinancierd dient langlopend te worden gefinancierd. De

renterisiconorm benadrukt het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille en van de renterisico's. De norm is een benadering hiervoor.

De berekening van het renterisico is een benadering van het te lopen c.q. het gelopen renterisico. Uit het bovenstaande overzicht blijkt dat Promen in 2025 ver onder de renterisiconorm blijft.

Rechtmatigheid

Het Algemeen Bestuur heeft het Normenkader rechtmatigheid over 2023 alsmede de bijgestelde verordening ex artikelen 212 en 213 van de gemeentewet vastgesteld. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording (oorspronkelijk gepland in 2024 met betrekking tot de jaarrekeningen 2023) staat op dit moment ter discussie. BZK en de Algemene rekenkamer hebben daar tegenstrijdige opvattingen over. De uitkomsten daarvan zijn op dit moment nog niet bekend.

Promen beschikt over een sterke verbijzonderde interne controle (VIC) functie. Op basis van een uitgebreid programma worden periodiek audits uitgevoerd op de kwaliteit van de uitgevoerde interne controles, een systematiek waarop ook door de externe accountant wordt gesteund. De VIC bevindingen en de bevindingen van de externe accountant worden teruggelegd in de organisatie, waarna de herstelacties worden gemonitord.

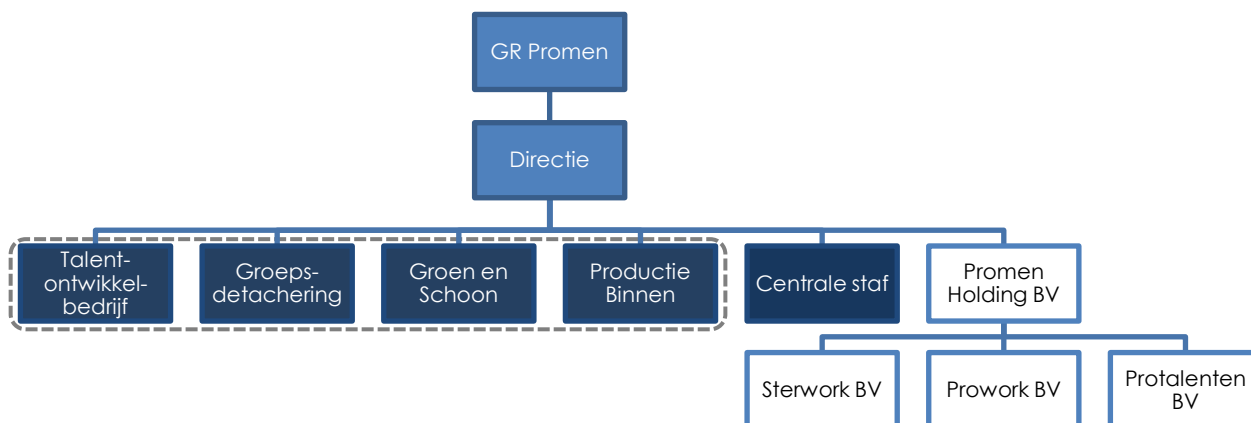
In de informatievoorziening worden voor medewerkers in passende ICT voorzieningen op de werkplek en een technisch juiste infrastructuur voorzien. Promen maakt voor de informatievoorziening gebruik van bedrijfsbrede systemen, waarvoor op de functie afgestemde toegang wordt verleend. Er is sprake van de volgende bedrijfsbrede systemen:

- AFAS e-HRM systeem t.b.v. personeelsinformatie en personeelsbeheer (inclusief salarisverwerking) van zowel de doelgroep (medewerkers en trajectdeelnemers) als de niet doelgroep medewerkers;
- Exact: financiële en bedrijfsadministratieve gegevens.

Per 1-1-2018 heeft outsourcing plaatsgevonden van het serverpark en het systeembeheer. In 2018 is het nieuwe e-HRM pakket van AFAS aangeschaft en geïmplementeerd. In 2019 is AFAS operationeel gegaan en begin 2020 is Promen gestart met een nieuw planningsysteem voor de bedrijven (Timetell).

Verbonden partijen

De GR Promen beschikt over een onderliggende private structuur met een aantal BV's. Hieronder wordt de huidige private structuur beschreven.

Promen Holding BV

Promen Holding BV is een houdstermaatschappij die zelf geen activiteiten uitvoert, maar wel beleidsinvloed heeft op de dochterwerkmaatschappijen. De aandelen zijn voor 100% in handen van de GR Promen. Er bevindt zich geen vreemd vermogen in deze BV. Het eigen vermogen bedraagt € 54.302.

Sterwork BV

Sterwork is de naam van de vennootschap die is opgericht om op te treden als formele werkgever van niet doelgroep personeel. Feitelijk worden de niet doelgroep medewerkers tegen betaling van de loonkosten gedetacheerd bij de GR Promen. De aandelen zijn voor 100% in handen van Promen Holding BV. Er bevindt zich geen vreemd vermogen in deze BV. Het eigen vermogen bedraagt € 18.151.

ProWork BV

ProWork is de naam van de vennootschap die is opgericht om op te treden als formele werkgever van doelgroep personeel (niet WSW). Feitelijk worden de doelgroep medewerkers tot en met 2017 tegen betaling van de loonkosten gedetacheerd bij de GR Promen. Met ingang van 2018 is deze BV in gebruik voor de vraag gestuurde PW dienstverlening aan de individuele gemeenten. De aandelen zijn voor 100% in handen van Promen Holding BV. Er bevindt zich geen vreemd vermogen in deze BV. Het eigen vermogen bedraagt € 18.151.

Protalenten BV

Protalenten is een lege BV waarin momenteel geen activiteiten plaatsvinden. De aandelen zijn voor 100% in handen van Promen Holding BV. Er bevindt zich geen vreemd vermogen in deze BV. Het eigen vermogen bedraagt € 18.000.

Fiscale positie

Als gevolg van het Hoofdpijnenbesluit 2017 is de PW-dienstverlening aan de deelnemende gemeenten per 1-1-2018 volledig ondergebracht bij de onder de GR Promen ressorterende ProWork BV. Dit is een wijziging ten opzichte van de situatie tot en met 2017 toen alle activiteiten in de GR Promen waren gesitueerd. Dit heeft gevolgen voor de VPB.

Met ingang van 1 januari 2016 is de VPB voor overheidsondernemingen ingevoerd. Promen heeft eerder een succesvol beroep gedaan op de bestaande Wsw-vrijstelling in de VPB wetgeving. Om te komen tot nieuwe afspraken vindt op dit moment overleg plaats met de Belastingdienst.

Openbaarheidsverslag

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden en verplicht een bestuursorgaan tot actieve openbaarmaking van informatie. Op grond van artikel 3.5 van de Woo is een bestuursorgaan verplicht om jaarlijks in de begroting en de verantwoording aandacht te besteden aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo. In deze paragraaf wordt op hoofdlijnen een kwalitatieve beschrijving gegeven van de activiteiten die worden uitgevoerd op de thema's actieve en passieve openbaarmaking en verbetering van de informatiehuishouding.

Actieve openbaarmaking voor de verplichte categorieën documenten (artikel 3.3.Woo)

Onder actieve openbaarmaking verstaan we de activiteiten die vanuit Promen worden ondernomen om de wettelijk verplichte informatie actief openbaar te maken. En daarnaast een inspanningsverplichting om andere informatie (buiten de verplichte categorieën) op eigen initiatief openbaar te maken. Op dit moment worden vanuit de verplichte categorieën de volgende gegevens gepubliceerd:

- Bereikbaarheidsgegevens van Promen op de website
- Stukken van ons algemeen bestuur: vergaderverslagen, begrotingen, ondernemingsplannen en jaarstukken via de website

De inspanningsverplichting tot openbaarmaking voor andere documenten dan de verplichte categorieën (artikel 3.1 Woo)

Ten aanzien van de inspanningsverplichting om andere informatie actief openbaar te maken moet eerst helder worden welke ambitie Promen daartoe heeft. Dat zal in afstemming met bestuur en management worden bepaald.

Verplicht platform voor actieve openbaarmaking (artikel 3.3 b Woo)

De actieve openbaarmaking geschiedt op dit moment via de website van Promen. Het doel van artikel 3.3b Woo is dat alle bestuursorganen gebruik maken van het landelijk Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI). Op deze wijze ontstaat een volledig overzicht van alle verplicht actief openbaar gemaakte documenten. Op dit moment is men PLOOI aan het vervangen. Op het moment dat er een platform beschikbaar is zal Promen dit gaan gebruiken.

Passieve openbaarmaking (openbaarmaking op verzoek; hoofdstuk 4 Woo)

Onder passieve openbaarmaking verstaan we het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een verzoek uit de samenleving. We houden daarmee rekening met het anonimiseren van persoonsgegevens en wettelijke uitzonderingen.

De informatiehuishouding (hoofdstuk 6 Woo)

Voor de verbetering van de informatiehuishouding is in 2022 in samenwerking met het Streekarchief een verbetertraject opgestart. In 2023 is een belangrijk deel van het plan van aanpak uitgevoerd. De medewerkers zijn begeleid in het goed archiveren van informatie in de daarvoor bestemde systemen. In dit kader zijn de medewerkers ook geïnformeerd over de Woo, hun rol hierin en de ondersteuning op dit terrein.

Aanstelling en het in dienst hebben van een Woo contactpersoon (artikel 4.7 Woo)

De Woo schrijft voor dat ieder bestuursorgaan 1 of meer contactpersonen heeft om vragen van burgers te beantwoorden over de beschikbaarheid van publieke informatie. Promen beschikt over 2 Woo- contactpersonen worden aangewezen.